

Wetland4Change

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Η Λίμνη Κερκίνη και οι υγράτοποι του Στρυμόνα

1^η Ενημερωτική Συνάντηση, Τρίτη 5 Νοεμβρίου 2024, Κινηματοθέατρο Δήμου Ηράκλειας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Περιφερειακή Ενότητα ΣΕΡΡΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Wetland4Change

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

Συζήτηση για τις δυνατότητες συμβολής των υγροτόπων της λεκάνης του Στρυμόνα στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και στην αποθήκευση άνθρακα

Πάνελ: Πέτρος Κακούρος, Ελένη Φυτώκα, Μαρία Κατσακιώρη

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Περιφερειακή Ενότητα ΣΕΡΡΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Προοπτικές και προκλήσεις για έργα φυσικής συγκράτησης υδάτων και αποκατάστασης υγροτόπων

Προκλήσεις και προοπτικές για έργα φυσικής συγκράτησης υδάτων και αποκατάστασης υγροτόπων

Φυσικές λύσεις

- ❑ **Επαναφορά των κοιτών των υδατορευμάτων** στη φυσική τους κατάσταση.
- ❑ **Εκ νέου διαμόρφωση μαιάνδρων** για αύξηση αποθηκευτικότητας και της ρυθμιστικής χωρητικότητας.
- ❑ **Ανάπτυξη στεγνών** (offline dry detention basin) και **ενεργών** (online pond) **λεκανών και λιμνών κατακράτησης** στις κοίτες των ρεμάτων για ανάσχεση της πλημμύρας και παράπλευρης εκτόνωσης/αποθήκευσης των πλημμυρικών ροών.
- ❑ **Αποκατάσταση και διαχείριση πλημμυρικών περιοχών** – «make room to river» - με την **καθαίρεση τεχνητών αναχωμάτων** για αύξηση της αποθηκευτικότητας και επιτάχυνση της αποκατάστασης μετά από πλημμυρικά φαινόμενα.

Προκλήσεις και προοπτικές για έργα φυσικής συγκράτησης υδάτων και αποκατάστασης υγροτόπων

Φυσικές λύσεις

- ❑ **Αποκατάσταση παρόχθιας βλάστησης** για αύξηση αποθηκευτικότητας και επιβράδυνση ροής.
- ❑ **Φυσική σταθεροποίηση οχθών με χρήση υλικών οικομηχανικής (bioengineering)** για αύξηση παροχευτικότητας και συγκράτησης φερτών.
- ❑ **Αποκατάσταση και επανασύνδεση εποχιακών ρευμάτων** για αύξηση αποθηκευτικότητας και παροχευτικότητας.

Προκλήσεις και προοπτικές για έργα φυσικής συγκράτησης υδάτων και αποκατάστασης υγροτόπων

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- ☐ Τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά έργα επαρκούν για την προστασία από τις πλημμύρες;
- ☐ Αναγνωρίζετε τη δυνατότητα και την ανάγκη για τη συμπληρωματικότητά τους με φυσικές λύσεις;
- ☐ Ποιες οι προκλήσεις στην υιοθέτηση φυσικότερων λύσεων για το μετριασμό των πλημμυρών;
- ☐ Η διατήρηση και αποκατάσταση των υγροτόπων εμπλέκεται στη συζήτηση των αντιπλημμυρικών μέτρων τα τελευταία χρόνια;

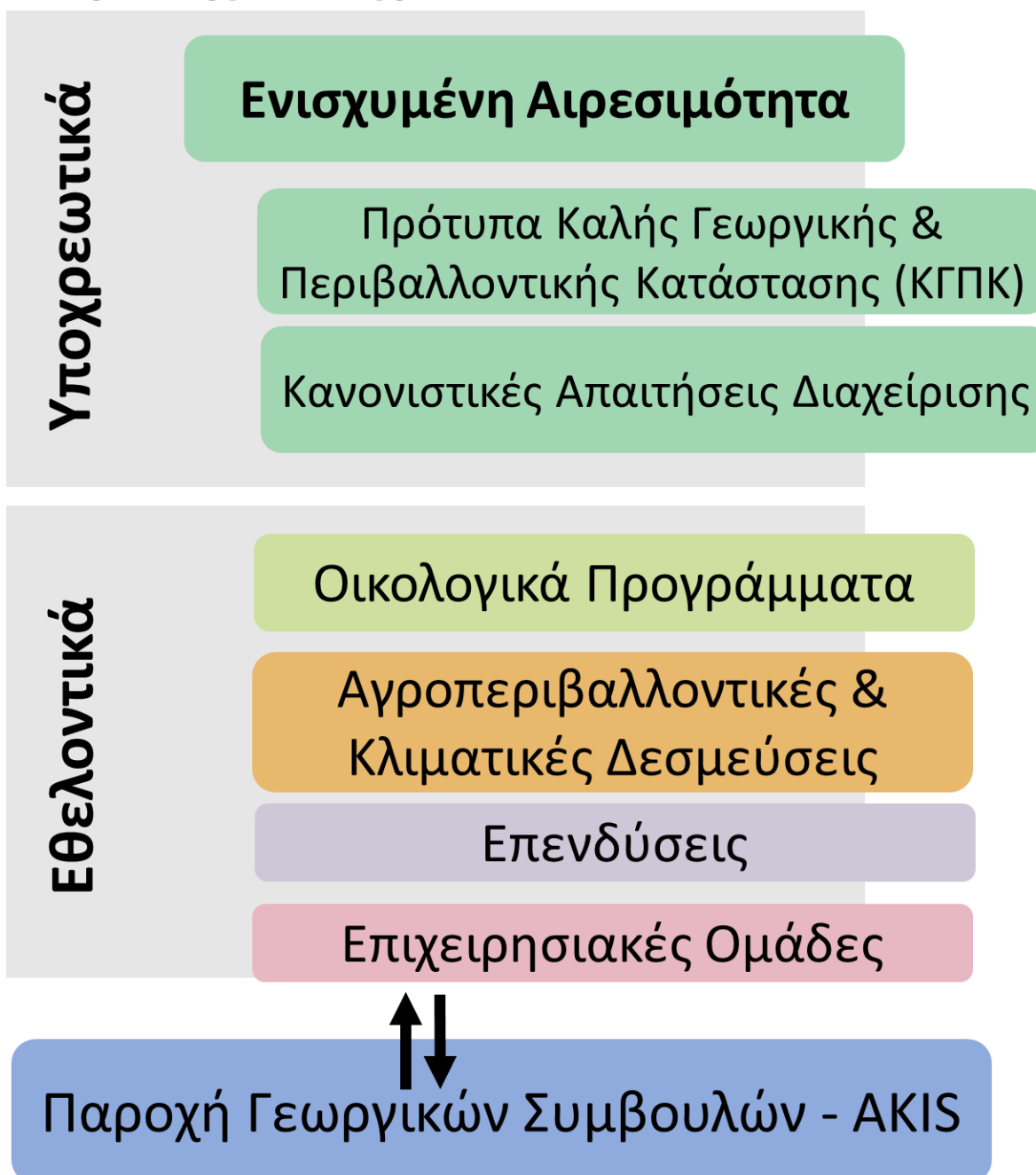

Προβλέψεις για τους υγροτόπους στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027

Προβλέψεις για τους υγροτόπους στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027

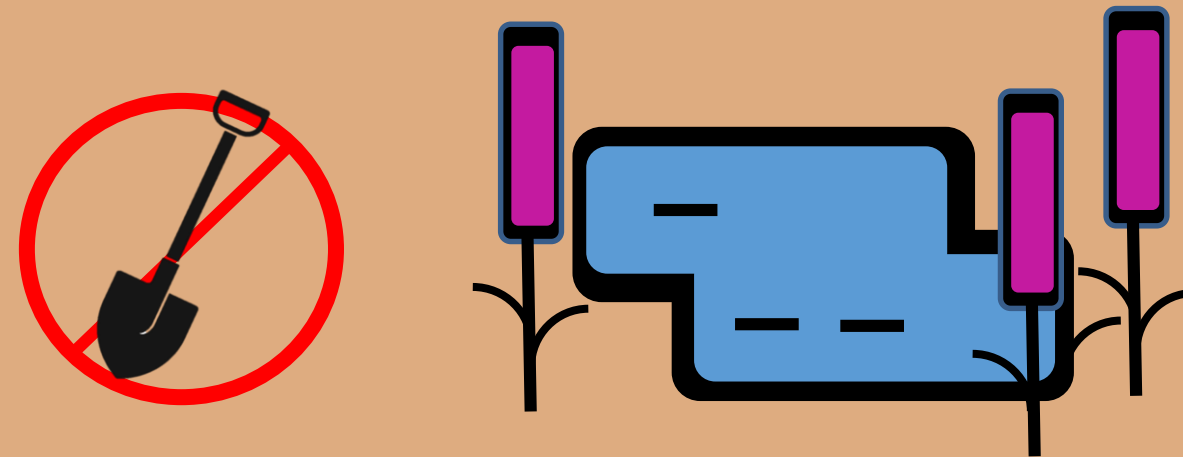
Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027

Η πράσινη αρχιτεκτονική του ΣΣ ΚΑΠ περιλαμβάνει ομάδες μέτρων οι οποίες φιλοδοξούν να συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στην καλή κατάσταση των υγροτόπων:

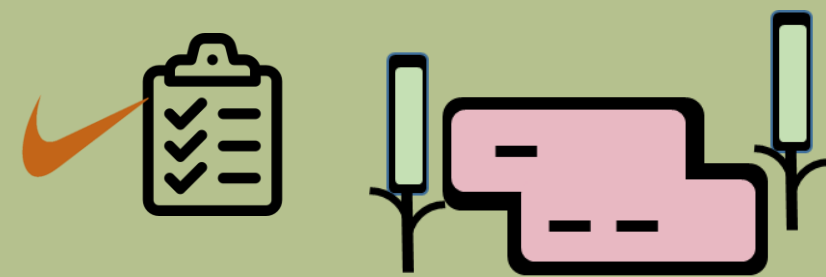
- **Υποχρεωτικά μέτρα για την προστασία των υγροτόπων**
 - ΚΓΠΚ: 2, 4 και 8
 - ΚΑΔ (στο πλαίσιο του ήδη ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου - Ευρωπαϊκές Οδηγίες για τα Πτηνά και τους Οικοτόπους, το Νερό, την ορθολογική χρήση Γεωργικών Φαρμάκων και τη Νιτρορύπανση).

Οι υγρότοποι προστατεύονται ως αποθήκες άνθρακα – ΚΓΠΚ 2

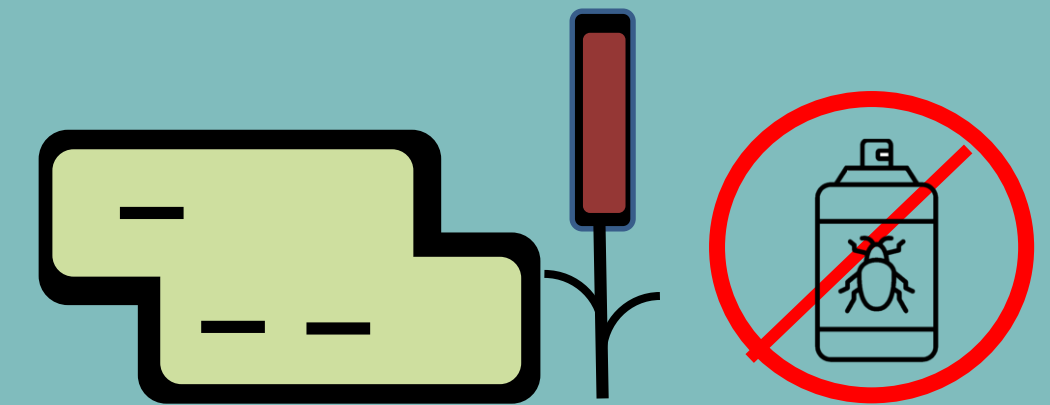
Απαγόρευση καλλιέργειας σε εδάφη που αποκαλύπτονται από υποχώρηση υδάτων και απομάκρυνση παρόχθιας βλάστησης, σε αγροτεμάχια που περιλαμβάνουν κάποιο τύπο υγροτόπου.

Οι μικροί υγρότοποι & μικρές λίμνες διατηρούνται ως στοιχεία τοπίου - ΚΓΠΚ 8

Υποχρέωση διατήρησης μικρών υγροτόπων και μικρών φυσικών και τεχνητών λιμνών μέσα σε αγροτεμάχια ως χαρακτηριστικά του αγροτικού τοπίου που ευνοούν τη βιοποικιλότητα.

Οι υγρότοποι προστατεύονται από τη ρύπανση – ΚΓΠΚ 4

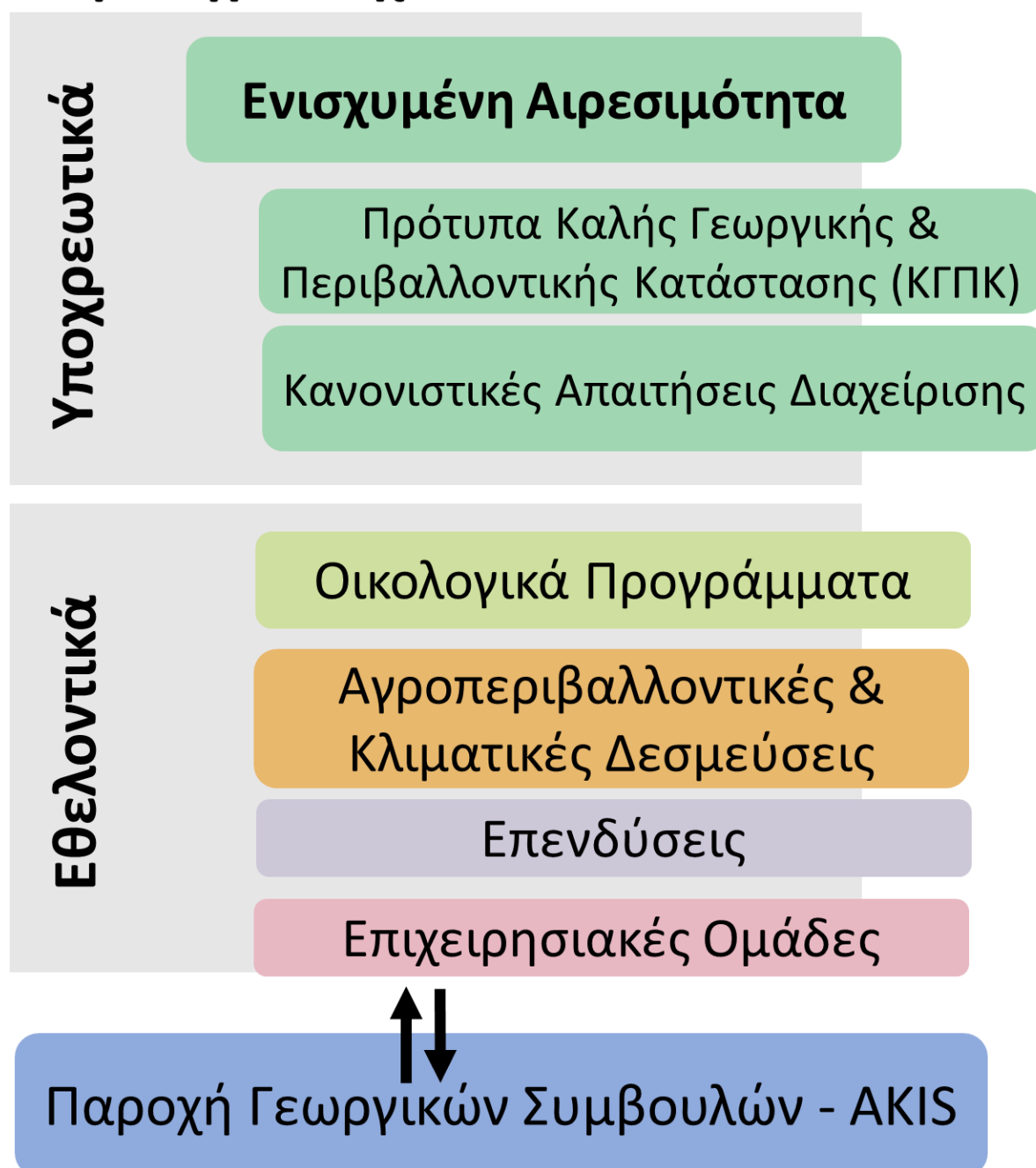
Σε αγροτεμάχια που γειτνιάζουν με υδάτινα σώματα, οφείλεται να διατηρείται ζώνη ανάσχεσης όπου δε χρησιμοποιούνται λιπάσματα, κοπριά και φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Προβλέψεις για τους υγροτόπους στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027

Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027

- **Εθελοντικά μέτρα** που ενισχύουν προγράμματα και δεσμεύσεις στο αγρόκτημα, οι οποίες μπορεί άμεσα ή έμμεσα να συμβάλλει στην καλή κατάσταση των υγροτόπων.
- **Επενδύσεις για έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων** και επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος.
- **Μέσω του Συστήματος Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας** (ΣΓΓΚ – AKIS), ένα συμβουλευτικό και εκπαιδευτικό σύστημα αμοιβαίας γνώσης και καινοτομίας, οι παραγωγοί μπορούν να συνεργαστούν με ερευνητές και επιχειρήσεις και να σχηματίσουν επιχειρησιακές ομάδες ώστε να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μαζί μία καινοτόμο λύση σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν.
 - Π.χ. βελτίωση υγρών λιβαδιών για ανάπτυξη της βουβαλοτροφίας, προστασία περ/λοντος και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
 - Πολυλειτουργικά συστήματα τεχνητών υγροτόπων για έλεγχο ρύπανσης από αγρο-κτηνοτροφικές βιομηχανίες

Προβλέψεις για τους υγροτόπους στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- ☐ Είστε ενήμεροι για τα 3 υποχρεωτικά πρότυπα Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης που αφορούν σε υγροτόπους; (ΚΓΠΚ 2, 4, και 8)
- ☐ Πώς αντιμετωπίζετε την εποχική κατάκλυση του αγροτεμαχίου σας ή την παρουσία ενός έλους ή τεχνητού λιμνίου στο αγροτεμάχιο σας; Αναγνωρίζετε κάποια οφέλη από τη διατήρησή του;
- ☐ Έχετε παρατηρήσει αλλαγές στις καλλιέργειες και τους βοσκότοπους λόγω της κλιματικής αλλαγής; Η διατήρηση και αποκατάσταση υγροτόπων μπορούν να συμβάλλουν στην προσαρμογή στις νέες συνθήκες; Ποιες προκλήσεις υπάρχουν π.χ. για τη βόσκηση κοντά στη λίμνη;

Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάδειξη και τον τουρισμό

Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάδειξη και τον τουρισμό

Οι προστατευόμενες περιοχές

- ☐ Η ιδιαιτερότητα του τοπίου και η αδιατάρακτη, σε μεγάλο βαθμό, φύση προσφέρουν μοναδικές ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.
- ☐ Παρέχουν ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ από τους έντονους ρυθμούς της καθημερινότητας στα αστικά κέντρα.
- ☐ Αποτελούν σημαντικούς ΠΟΛΟΥΣ ΕΛΞΗΣ επισκεπτών, περιλαμβάνονται σε τουριστικά πακέτα, δημιουργούν ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, στηρίζουν την ευημερία και οικονομία των τοπικών κοινωνιών.

Ο τουρισμός

- ☐ ΣΗΜΑΙΝΟΥΣΑ οικονομική δραστηριότητα σε πολλές περιοχές.
- ☐ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΕΥΡΟΣ, από σχεδόν μηδενική έως έντονη ανάπτυξη, ανοργάνωτος έως πολύ καλά δομημένος.

Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάδειξη και τον τουρισμό

Αειφόρος τουρισμός

Εμφανίζεται ως όρος στα τέλη του '80 (Έκθεση Brundtland «Το κοινό μας μέλλον»).

Λαμβάνει πλήρως υπόψη τις τωρινές και μελλοντικές, οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, ικανοποιώντας τις ανάγκες των επισκεπτών, της βιομηχανίας του τουρισμού, του περιβάλλοντος και των κοινοτήτων υποδοχής (IUCN, 2008).

Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάδειξη και τον τουρισμό

Σημαντικές παράμετροι

- ☐ Ενσωμάτωση των αρχών της αειφορίας και ισόρροπη ανάπτυξη
- ☐ Ολοκληρωμένος σχεδιασμός
- ☐ Καθορισμός θεσμικού πλαισίου
- ☐ Προώθηση μέτρων/δράσεων που συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
- ☐ Εκτίμηση φέρουσας ικανότητας / Έλεγχος επισκεψιμότητας
- ☐ Μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων, την αντιμετώπιση/αναχαίτιση των πιέσεων
- ☐ Παρακολούθηση / Αξιολόγηση / Επαναπροσδιορισμός στόχων
- ☐ Ενεργός συμμετοχή και συντονισμός ενδιαφερόμενων μερών
- ☐ Ανάπτυξη συνεργασιών και συνεργειών / Δικτύωση

Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάδειξη και τον τουρισμό

Προκλήσεις

να προσδιορίσουν τον ΡΟΛΟ τους στο τουριστικό γίνεσθαι της χώρας, να διαμορφώσουν την ΕΙΚΟΝΑ και την ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ τους ως τουριστικοί προορισμοί, αξιοποιώντας τους φυσικούς και πολιτιστικούς τους πόρους, αλλά και να ανταποκριθούν στα ποικίλα ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ που ανακύπτουν ως προς την τουριστική τους αξιοποίηση (π.χ. διαχείριση επισκεπτών, υπερτουρισμός).

Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάδειξη και τον τουρισμό

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- ☐ Η καλή διατήρηση και αποκατάσταση των υγροτόπων αφορούν τους επισκέπτες της Κερκίνης;
- ☐ Η υιοθέτηση λύσεων βασισμένων στη φύση θα έδιδε προστιθέμενη αξία στο τουριστικό προϊόν της περιοχής;
- ☐ Ποιες ανάγκες καταγράφονται για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αύξηση της ικανοποίησης των επισκεπτών και την ενίσχυση της οικονομικής βιωσιμότητας της περιοχής;
- ☐ Πώς θα μπορούσε να συμβάλλει το συγκεκριμένο έργο στην επίτευξή τους;

Ευχαριστούμε πολύ για την άποψή σας!

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

Wetland4Change

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union